Obuvník pro výrobu ortopedické obuvi (kód: 32-009-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů (kód: 32)
Týká se povolání: Výrobce obuvi
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v dokumentaci pro individuální výrobu ortopedické obuvi	3
Orientace v lékařské dokumentaci pro účely zhotovení ortopedické obuvi	3
Volba postupu práce, materiálů, strojů, zařízení a nástrojů pro výrobu ortopedické obuvi	3
Klasifikace zhotovování kopyt a sádrových pozitivů pro výrobu ortopedické obuvi	3
Posuzování a výběr materiálů pro výrobu ortopedické obuvi	3
Základní seřizování, ošetřování a údržba obuvnických strojů a zařízení	3
Obsluha obuvnických strojů	3
Zhotovování svršových a spodkových dílců ortopedické obuvi	3
Zhotovování korekčních a vyrovnávacích vložek do ortopedické obuvi	3
Zhotovení svršku	3
Spojování svršků se spodkovými dílci a součástmi ortopedické obuvi	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 27.08.2010 do: 09.10.2016

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v dokumentaci pro individuální výrobu ortopedické obuvi

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Pracovat s měrným listem s plantogramem (statickým), event. s otiskem nohy v pěně, event. se sádrovým negativem a pozitivem, případně i posoudit dynamický planigram. Provést slovní rozbor předložené dokumentace nebo otisků či sádrových negativů nebo pozitivů ve vztahu ke konstrukci konkrétní ortopedické obuvi	Praktické provedení se slovním komentářem
b) Určit druhy a zdůvodnit použití konkrétních nástrojů, strojů nebo zařízení na výrobu svršků případně jiných částí ortopedické obuvi podle předložených podkladů	Slovně stanovit

Je třeba splnit obě uvedená kritéria.

Orientace v lékařské dokumentaci pro účely zhotovení ortopedické obuvi

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat anatomii a fyziologii nohy s použitím odborné terminologie a názorně ukázat na anatomickém obrázku nebo modelu	Slovní komentář
b) Uvést deformace a vady nohou na ukázkách	Slovní komentář
c) Rozeznat a popsat korekční prvky používané při výrobě ortopedické obuvi, případně ortopedických vložek a slovně posoudit jejich význam ve vztahu k onemocnění nohy, vybrat z předložených vzorků pro zadané typy onemocnění nohou	Praktické provedení se slovním komentářem

Je třeba splnit všechna kritéria.

Volba postupu práce, materiálů, strojů, zařízení a nástrojů pro výrobu ortopedické obuvi

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit postup práce přípravných operací při montáži svršku obuvi z různých materiálů, popsat zvolený postup práce u kompletování, barvení, kosení, vyztužování	Písemně nebo se slovním komentářem
b) Určit druh předloženého usňového materiálu a způsob jeho využití při výrobě konkrétní části ortopedické obuvi	Praktické provedení
c) Předvést práci se speciálními obuvnickými ručními nástroji, nářadím a zařízením na konkrétním materiálu nebo polotovaru	Praktické provedení
d) Vymezit podmínky pro jednoduché montážní operace, tj. spojování vrchových a podšívkových součástí a dílců sšitím, lepením, svařováním, slovně popsat technologický postup u jednotlivých montážních prací s ohledem na BOZP	Slovní komentář

Je třeba splnit tři z uvedených kritérií.

Klasifikace zhotovování kopyt a sádrových pozitivů pro výrobu ortopedické obuvi

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat základní míry na noze pro výrobu kopyta, tj. délka nohy, obvod prstních kloubů, obvod paty, obvod nártu atd.	Slovní komentář
b) Popsat získání otisku a obrysu chodidla a způsob, jak podle něho zkonstruovat stélku kopyta a napínací stélku	Slovní komentář
c) Na předloženém odlitku popsat vady nohou a navrhnout úpravu kopyta	Slovní popis pracovního postupu

Je třeba splnit všechna kritéria.

Posuzování a výběr materiálů pro výrobu ortopedické obuvi

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vybrat obuvnický materiál a posoudit jeho kvalitu ve vztahu k výrobě jednotlivých částí konkrétní ortopedické obuvi a k účelovosti ortopedické obuvi (vycházková zimní, letní nebo celoroční, domácí obuv apod.)	Slovní komentář
b) Vyhodnotit vady předložených usňových materiálů z hlediska využití těchto materiálů při výrobě svršků konkrétního druhu ortopedické obuvi, navrhnout řešení konstrukce svršku výrobku z poškozeného materiálu	Slovní komentář
c) Uvést základní materiály používané při výrobě spodkových součástí ortopedické obuvi a způsoby jejich zpracování, uvést zásady BOZP při zpracování těchto materiálů	Slovně popsat

Je třeba splnit kritérium a) a jedno z kritérií b) nebo c).

Základní seřizování, ošetřování a údržba obuvnických strojů a zařízení

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit šicí stroj k vykonávání pracovní operace šití a připojit ho na síť, předvést fyzickou kontrolu technického stavu šicího stroje, ověřit jeho funkčnost	Praktické provedení
b) Provést základní údržbu u vybraného obuvnického stroje nebo zařízení, čištění a mazání mimo zásahů do elektroinstalace a mechanických částí	Praktické provedení a slovní komentář

Je třeba splnit obě kritéria.

Obsluha obuvnických strojů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést šití dílců podle technologického postupu na jednojehlových, dvoujehlových, ramenových a sloupových šicích strojích, nejméně na dvou různých typech šicích strojů	Praktické provedení se slovním komentářem
b) Upravit tloušťku součástí po vyseknutí pomocí štípacího stroje. Druh součástí a nastavená hodnota odpovídají výrobnímu předpisu.	Praktické provedení
c) Provést ruční vykrojení svrškových dílců nebo vyseknutí pomocí vysekávacího stroje a sekacích nožů	Praktické provedení

Je třeba splnit kritérium c) a dále jedno z kritérií a) nebo b).

Zhotovování svrškových a spodkových dílců ortopedické obuvi

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Navrhnout technologii zhotovení svršku, zaznamenat do výrobního záznamu v souladu s lékařským předpisem a měrným listem, podle konkrétního vzorku obuvi	Praktické provedení
b) Zjistit plošný obsah dílců výpočtem podle dokumentace pro konkrétní druh ortopedické obuvi	Písemně
c) Sestavit dílce a součásti svršku a spodku podle návazností u jednotlivých součásti obuvi uvedených v návrhu	Písemné zpracování návrhu nebo slovní popsání

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zhotovování korekčních a vyrovnávacích vložek do ortopedické obuvi

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zhotovit korekční nebo vyrovnávací vložku podle předloženého plantogramu a podle údajů v lékařském předpisu, zdůvodnit konkrétní výrobní postup	Praktické provedení se slovním komentářem
b) Uvést materiály a jejich použití při výrobě korekčních nebo vyrovnávacích ortopedických vložek	Slovně vyjmenovat

Je třeba splnit obě kritéria.

Zhotovení svršku

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vykreslit a vykrojit součásti svršků na usních podle výkresové nebo výrobní dokumentace	Praktické provedení
b) Okosit vrchové a podšívkové dílce pro konkrétní druh ortopedické obuvi podle předpisu	Praktické provedení se slovním komentářem
c) Provést techniku spojování vrchových a podšívkových dílců šitím	Praktické provedení

Je třeba splnit dvě z uvedených kritérií.

Spojování svršků se spodkovými dílci a součástmi ortopedické obuvi

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit vhodnou technologii pro spojení vrchových, podšívkových a ztužovacích součástí a vyztužení svršku podle lékařského předpisu a zadané dokumentace	Slovní komentář
b) Spojit vytvarovaný a na kopyto napnutý svršek s dílci spodku obuvi a provést konečnou úpravu obuvi	Praktické provedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy. Dále stanoví, které pomůcky smí uchazeč při zkoušce používat.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost je vyžadována (odkaz na povolání v NSP - http://katalog.nsp.cz/karta_tp.aspx?id_jp=2456&kod_sm1=30).
Ověřováním kritérií hodnocení pro jednotlivé kompetence je třeba získat celkový přehled o způsobilosti uchazeče vykonávat povolání v určitém úseku obuvnické výroby. Kritéria hodnocení jsou komplexnějšího charakteru, zkoušející se může zaměřit na určitý stěžejní úkon, který je nosný pro ověřovanou kompetenci.
Při ověřování kritérií formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů a ke kvalitě zhotoveného produktu.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „vyhověl“ nebo „nevyhověl“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč vyhověl pro všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč pro některou kompetenci nevyhověl. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované právnické osoby. Při zkoušce musí být přítomen také lékař ortoped, který musí mít alespoň 5 let prokazatelné praxe v ortopedii v posledních 10 letech.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba musí mít nejméně střední vzdělání s maturitní zkouškou a současně musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:
a)Střední vzdělání s výučním listem v oboru obuvník + střední vzdělání s maturitní zkouškou + alespoň 7 let praxe ve funkci mistra (vedoucího) dílny nebo provozu při výrobě ortopedické obuvi nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
b)Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti obuvnické výroby + alespoň 7 let praxe ve funkci mistra (vedoucího) dílny nebo provozu při výrobě ortopedické obuvi nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku v oblasti výroby ortopedické obuvi, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
c)Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na obuvnickou technologii + alespoň 5 let praxe ve funkci mistra (vedoucího) dílny nebo provozu při výrobě ortopedické obuvi nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku nebo praktického vyučování, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.

Další požadavky:
–Autorizovaná osoba, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
–Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC, tisku jednotného osvědčení a zasílání s vyhodnocením elektronickou poštou (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

–Prostory a stroje odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům a přísun potřebné energie
–Materiály, polotovary a další komponenty potřebné pro všechny ověřované postupy
–Příslušná lékařská dokumentace (plantogramy, měrné listy, event. otisky nohy v pěně, event. sádrové negativy a pozitivy apod.)
–Zařízení pro snímání plantogramů a pro měření nohou
–Výrobní dokumentace (technologická a technická dokumentace) pro všechny ověřované postupy
–Obuvnická dílna, provozní dílna s příslušným vybavením pro přípravu výroby, přímou výrobu a dohotovování ortopedické obuvi

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 40 až 60 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 6 až 7 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být podle zadaných výrobků rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnotící standard byl připraven Expertním týmem kožedělného průmyslu, v němž byly zastoupeny:
Česká obuvnická a kožedělná asociace
Baťa, a. s.
Krol, Olga Králíková
Snaha v. d. Jihlava
Národní ústav odborného vzdělávání v Praze

Na tvorbě hodnotícího standardu se dále podílely:
Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR